

Politikerutbildning

Torsdag 28/9 2023

TRANEMO
KOMMUN

Innehåll

- ▶ Offentlighet och sekretess
- ▶ Jäv, mutor och korruption
- ▶ Alkohol och droger

Offentlighet och sekretess

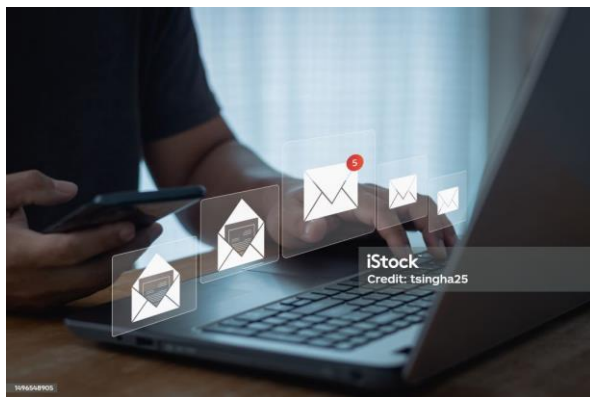
Tryckfrihetsförordningen 2 kap 1 §
Offentlighet och sekretesslag (2009:400)

Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen finns fastslagen i tryckfrihetsförordningen och ger var och en rätt att ta del av allmänna handlingar, utan att tala om vad hen heter eller vad de ska användas till.

Offentlighet och sekretess

- ▶ Allmän handling = En handling som kommit in till eller upprättats av kommunen och är förvarad i kommunen (pappersdokument eller elektroniska handlingar.)
- ▶ Allmänna handlingar är som huvudregel offentliga.
- ▶ Material som kommer direkt till förtroendevald kan vara allmän handling. Om det är tydligt att informationen i handlingen rör den förtroendevalde i sin roll som företrädare för ett parti eller funktion i partiet, är det inte en allmän handling. Rör det ett pågående ärende eller ett ärende som är på väg till ex nämnd, så hanteras den som en allmän handling och ska diarieföras. Kontakta då kommun@tranemo.se.
- ▶ Tänk på att din fv-epost är offentlig och kan begäras ut.

Offentlighet och sekretess

- ▶ Allmänna handlingar är offentliga om det inte finns någon sekretessbestämmelse i Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) som styrker sekretessen.
- ▶ Om ni i ert uppdrag hanterar sekretessbelagd information är det viktigt att känna till att ni inte får sprida dessa uppgifter, varken till partikollegor eller till allmänheten, även efter avslutat förtroendeuppdrag.

Offentlighet och sekretess

Källa: www.goteborg.se Göteborg Stad

Jäv, mutor och korrruption

Jäv

Vid otydlighet
om jäv - tillämpa
försiktighetsprincipen

- ▶ Jäv regleras i kommunallagen och förvaltningslagen.
- ▶ Med jäv menas tvivel om opartiskhet och huvudsyftet med bestämmelserna är att allmänheten ska känna förtroende för sina valda företrädare.
- ▶ Enligt kommunallagen får du inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör dig själv, din make eller maka, sambo, föräldrar, barn eller syskon eller annan närstående. Frågan ska vara avgränsad till att gälla dig eller din övriga personkrets och du ska ha ett ekonomiskt eller annars starkt personligt intresse av ärendets utgång.
- ▶ Det är viktigt att du är uppmärksam på om det föreligger jäv i ett ärende. När det är dags för fullmäktige/nämnden att överlägga i ärendet meddelar du muntligt att du inte kommer att delta i handläggningen av ärendet.

Jäv

Vid otydlighet
om jäv - tillämpa
försiktighetsprincipen

- ▶ I kommunallagen anges sju grunder uppdelat på fyra punkter som anses utgöra jäv:

1. Parts-, intresse- och närståendejäv

Den förtroendevalde eller anställde anses vara jävig om han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning.

2. Ställföreträdar- och ombudsjäv

Ställföreträdar- och ombudsjäv täcker alla de situationer där den förtroendevalde eller anställde, eller någon närstående till honom eller henne, är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning.

3. Tillsynsjäv

Om ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som ledamoten själv är knuten till.

4. Delikatessjäv

Om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till ledamotens opartiskhet i ärendet.

I myndigheters verksamhet förekommer ibland situationer som inte är entydiga eller enkla att bedöma ur jävssynpunkt. Det kan finnas omständigheter som helt enkelt inte "känns bra" och som därför kan ifrågasättas.

Det är viktigt att komma ihåg att reglerna om jäv inte bara finns till för att förhindra eller försvåra att någon enskild anställd eller förtroendevald gynnar sig själv eller någon närstående, utan att det huvudsakliga syftet är att allmänhetens förtroende för myndigheternas objektivitet i verksamheten ska bibehållas och stärkas. I alla tveksamma fall bör jäv därför beaktas.

Jäv

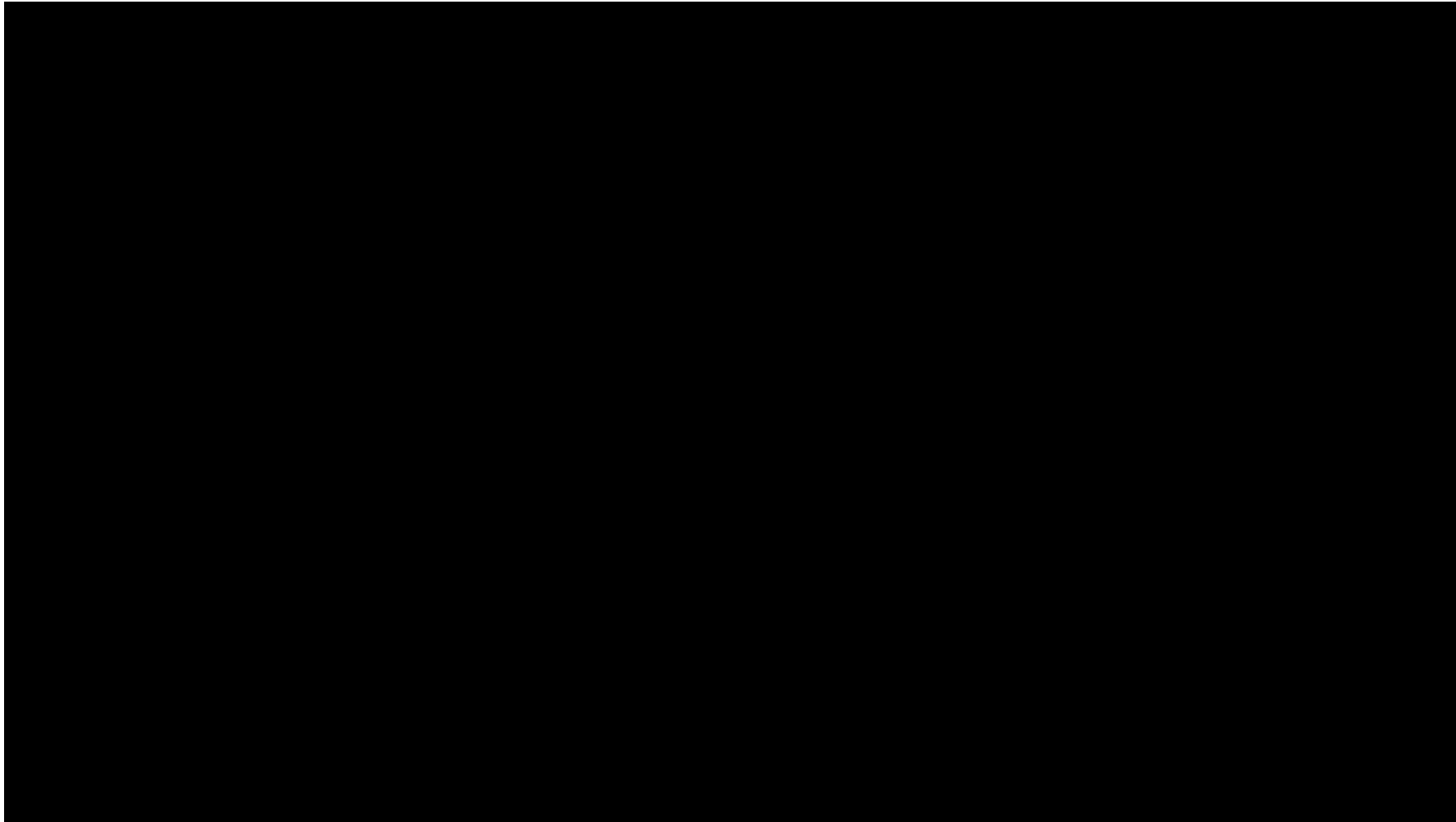
Vid otydlighet
om jäv - tillämpa
försiktighetsprincipen

- ▶ Konsekvenser vid jäv - Vid ett överklagande kan en domstol finna att jävet påverkat beslutet och upphäva det. Då kan beslutet inte verkställas och kommunfullmäktige får fatta ett nytt beslut.
- ▶ Förtroendeskada.

Muta och korruption

- ▶ Mutbrott regleras i Brottsbalken 10 kap.
- ▶ Muta - Brottet tagande av muta begås när du som anställd, uppdragstagare eller förtroendevald tar emot, begär eller inte tackar nej till en otillbörlig förmån för din tjänsteutövning eller ditt uppdrag. Detta gäller också om du tar emot en förmån för någon annan än dig själv. Exempel på muta kan vara gåvor, rabatter, måltider, resor, fritidserbjudande och tjänster.
- ▶ Korruption - Ett samlingsbegrepp för att ge och ta emot muta, trolöshet mot huvudman och att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning.
- ▶ En anställd eller förtroendevald inom offentlig verksamhet får aldrig missbruka sin ställning.
- ▶ Vad är ”korrupt beteende”? Var går gränsen för muta eller jäv?
 - Lagen ger oss inte så tydliga anvisningar. Detta innebär ett personligt ansvarstagande och en egen förmåga att göra etiska val.

Jäv, muta och korrupktion

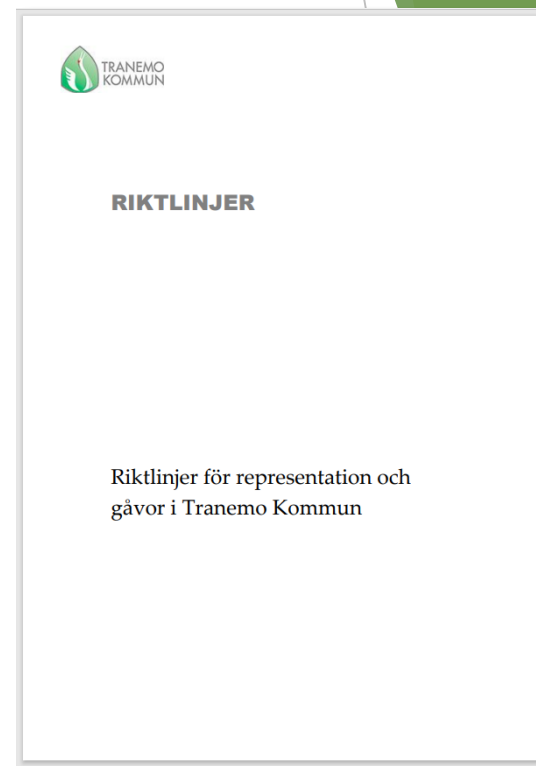
► RIKTLINJER FÖR REPRESENTATION OCH GÅVOR:

En förutsättning för att medborgarna i Tranemo Kommun ska ha förtroende för oss som verkar inom kommunkoncernen är att vi utför vårt arbete med gott omdöme och att vi följer gällande lagar och regler. Vi ska aldrig agera på ett sådant sätt att förtroendet för vår saklighet eller opartiskhet kan rubbas. En medarbetare, uppdragstagare eller förtroendevald i Tranemo Kommun ska inte misstänkas för att låta sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i sitt arbete. Det är viktigt att vi har en god etik som präglar vårt agerande och vårt förhållningsätt.

► Riktlinjerna reglerar följande;

- Extern och intern representation
- Gåvor
- Alkohol
- Dricks
- Redovisning av representation
- Mutor, bestickning och jäv
- M.m.

► Vid misstanke om korruptionsbrott: Om en förtroendevald har fått erbjudande/tagit emot om en otillbörlig förmån eller gåva ska HR-funktionen kontaktas. Eventuellt ska polisanmälan göras.

Alkohol och droger

Alkohol och droger

- ▶ Rutin framtagen av HR-funktionen som gäller för anställda och förtroendevalda på Tranemo kommun.
- ▶ Det är **inte** tillåtet att bruka, vara påverkad eller bakrusig av alkohol, droger eller andra hälsofarliga ämnen på arbetsplatsen, under tjänsteutövning eller vid politiska uppdrag.
- ▶ Att bruka alkohol på sin fritid får ej påverka arbetsprestationen.
- ▶ Alkohol i brutna förpackningar får ej vistas på arbetsplatsen.

- ▶ Vad gör du om du misstänker att din partikollega är påverkad?
 - Kontakta gruppledare och ordförande vid eventuellt pågående sammanträde.

Förtroende för rättssamhället och demokratin

An aerial photograph of the Tranemo estate. In the center is a large, white, two-story building with a dark roof and several windows. To its right is a paved parking lot filled with various cars. Further right are several red barns and a smaller red structure. The foreground and middle ground are filled with trees in vibrant autumn colors of yellow, orange, and green. A winding path leads from the parking area towards a playground in the lower center. In the background, a calm lake reflects the sky, and beyond that, a dense forest stretches to the horizon under a blue sky with scattered white clouds.

Frågor:

Kajsa Montan, kanslichef/kommunjurist

Kajsa.montan@tranemo.se

0325-576025

HR-funktionen

hr@tranemo.se

0325-576000